

FØROYA SOSIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRØÐURSKAPUR

Nr. 33

Lýsingarprísur fyri mm: 12 oyru á
1. síðu, 10 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 5. august 1950

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 2,50 + porto um fjórðingsárið

24 Árg.

JAVNAÐARFLOKKURIN LEYSUR AV LANDSSTÝRINUM

Sambandið sýtti at velja aftur Øregaard til lögtingsformann og sleit harvið síðsta táttin í samgongutreytunum til landsstýrisvalið.

Stutt áðrenn lögtingsmenn skulu ganga í skrudgongu til kirkjuna Ólavsökudag, kom lögmaður til arbeiðaraflokksins formann P. M. Dam og spurdi, um flokkurin vildi ganga við til at útseta formannsvalið í 2 dagar.

Dam spurdi, hví valið skuldi verða útsett. Tað var jú ein avtala, at arbeiðaraflokkurin skuldi hava lögtingsleiðsluna, tá ið sambandið fekk lögmannin og harvið leiðsluna og meirlutan í stjórnini. Men sambandið hevði troðkað javnaðarmenn burtur allastaðni. Tað var kanska ætlanin eisini at koyra Øregaard frá sum lögtingsformann?

Hartil svaraði lögmaðurin, at avtalur skuldu ið hvussu er geras um annað við um Øregaard skuldu koma uppá tal aftur sum lögtingsformaður.

Øregaard kom tá tilsteðar. Hann segði, at tingskipanin var so, at við byrjan av hvørju tingsetu skulu formaður og næstformaður verða valdir.

Lögmaður segði, at hann hevði talað við Th. Petersen (hetta er vert at merkja sær: — við Th. Petersen) og hevði fingið til svar, at tað mátti formaðurin um.

»Eg kann ikki bróta tingskipanina. Hon sigur týðiligt, hvat ið skal verða gjørt, tá ið tingsetan byrjar«, segði Øregaard.

Aftaná kirkjugonguna var Iversen sambandsflokksins vegna hjá Øregaard og Dam. Tingskipanin varð lisið — og eingin møguleiki fyri útsetan av formannsvalinum varð funnin.

Iversen segði so sambandsflokksins vegna, at eingin samgonga kundi verða um formannsvalið Ólavsökudag.

Javnaðarflokkurin sigur skrivliga tinginum frá, at hann ikki longur stendur aftanfyrir landsstýrið.

P. M. Dam hevði undir samráðingunum latið Iversen skilt, at sum landið nú var kom-

ið at liggja, mátti arbeiðaraflokkurin siga frá, at hann ikki longur kundi standa aftanfyrir landsstýrið.

Sambandið hevði brotið tær samgongutreytir, sum tað skrivliga við lögmannsins og Jóhan Poulsens undirskriftum hevði bundið seg til at halda. Tað hevði har aftrat nýtt sína støðu á tingi og í landsstýri til gjögn-umfört at reka javnaðarmenn burtur alla staðni, har teir hava rokkið tað.

Dam helt síðan: »Sambandið hevur nú »víst reint flagg«. Og hetta flagg eitur: »Fylking móti arbeiðaraflokkinum fram um alt!»

Louis Zachariasen sigur upp bólkafelagsskapin við javnaðarflokkin á tingi.

Aftaná at sambandsmenn soleiðis hövdu givið fólkaflokkinum formannssætið á lögtingið og Th. Petersen var valdur, og næstformaður skuldi verða valdur reisti Louis Zachariasen seg og segði sjálvstýrisflokkin leysan úr valfylking við arbeiðaraflokkin, tí sambandsflokkurin sleit við javnaðarflokkin. Og avgjörði L. Z. soleiðis at velja tingsins næstformann úr sam-

Grind.

Hóskvöldið komu grindaboð úr Miðvági; men grindin slapp. Í gjármorgunin fóru koltursmenn til Miðvágs eftir grindapörtum, tí teir hövdu ikki frætt, at grindin var slopin. Á heimleiðini funnu teir grind, ið varð ríkin á Miðvág. O. u. 70 hvalir vórðu dripnir.

Rættleiðing

Tiðindini um, at J. P. Davidsen skal vera sagdur úr javnaðarflokkinum, eru ósonn.

Tað hevur aldri verið í uppskoti ella á máli hjá javnaðartingmonnum ella í flokksleiðsluni at siga Davidsen úr flokkinum.

bandinum heldur enn úr arbeiðaraflokkinum. Hetta er ein sjálvstýrissorgarleikur, ið talar fyri seg sjálvan.

Síðani flýddi P. M. Dam tingformanninum skriv, ið sigur tinginum frá, at Føroya javnaðarflokkur ikki longur stendur aftanfyrir tað sitandi landsstýrið.

Einsamallir á tingi.

Okkara flokkur stendur nú einsamallur á tingi; men mangan hevur verið tikið til, at hann ið einsamallur stendur, hann stendur sterkur.

Hetta man ivaleyst vera rætt. Vit ivast ikki í, at tað vil gagna arbeiðarafylkingini nú eitt tak at gera upp við afturhaldið.

Belgia.

At vera kongur í Belgia má vera eitt gott bein, so trekur Leopold hever verið at givið starvið frá sær og latið sonin Badouin tikið við tí.

Í síðstu viku var stöðan henda: Streikur vóru við at breiða seg sum mótmæli móti konginum, síðan skuldu arbeiðarar ganga kravgongu til hövudsstaðin, og roknaðu menn tá við, at hetta vildi föra til opið borgarkríggi. Herlið og vápnad politi skuldu steingja hvørja götu til hövudsstaðin.

Tá komu menn uppí millum at royna at fáa semju í lag. Og staddir yvirfyri valinum millum at fáa kongin burtur ella taka eitt ovdandi borgarkríggi, valdi ein partur av ríkisstjórnini, ið higartil hevði stöðjað kongin, at biðja hann leggja frá sær. Leopold sá sær nú einki annað til ráða at taka enn at siga seg frá.

Um hann er farin úr landinum longu, er ikki vist, men helst man hann tað. Miðvikudagin væntast lógin tann at koma í gildi, hvareftir Leopold verður loystur úr kongsstarvinum og sonur hansara, Badouin, verður kosin til kong í staðin.

Korea

Herliðini frá Norðurkoreu, kommunistarnir, vinna stöðugt framá; men móttöðan hardnar í hvørjum, og ymsa staðni gera amerikumen nú hörð mótálop. Tað óki, amerikumen nú ráða yvir á Koreu, er ikki stört, minni enn triðingurin av Suðurkoreu, og tað tykist at minka í hvørjum. Tað tykist, sum kommunistarnir royna av öllum alvi at koma sær framat Fusan, havnabýinum, har amerikumen seta meginpartin av herfólki og krigsambodum á land; men har um leiðir er móttöðan móti kommunistunum eisini hardast. Kommunistar nýta í hesum bardaga nógv stórri stríðsvagnar, tanks enn menn hava sæð áður. Hesi tanks eru frá 40 til 60 tons og hava so stórar kanónir, at tey sora at kalla alt fyri sær. Amerikumen, ið hildu væl til standa, tí teir hövdu hina til tiknu rakettkanónina, ið skjóta kundi heil á 11 tumma stálplátu, vórðu illa við, tí sum teir sjálvir siga, henda kanón kann í besta lagi tarna kommunistum nakað, men hon er ikki nær til nóg sterk at gera teim stórvegis mein.

Í trygdarráði sameindu tjóðanna hevur russurin Malik tikið við formannsstarvinum fyri henda mánaðan, so haðani skal ein ikki rokna við stóravgerðum fyri tað fyrsta. Higartil hava samráðingarnar, síðan hesin maður gjördist formaður, einans verið kegl. Hertil kemur so, at hann, um ikki alt gongur honum eftir vild, kann nýta sín vektorætt.

Bestimaður

og nakrir linumenn

sökjast til gott linuskíp til Íslands-fiskari.

Otto Jacobsen,
telf. 21, Vestmanna.